

Nota beantwoording zienswijzen

Besluit
Legger Wateren 2024

Datum
15 oktober 2024

Registratienummer
24.1015461

1 Inleiding

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is bij wet verplicht een legger voor de oppervlaktewateren vast te stellen. Ieder jaar wordt deze geactualiseerd met wijzigingen uit vergunningen, projectplannen en analyses en worden fouten gecorrigeerd. Dit betreft zo'n 4000 wijzigingen per jaar.

In hoofdstuk 2 'Overzicht ingediende zienswijzen' worden de ingebrachte zienswijzen nader belicht en wordt aangegeven hoe met de zienswijzen wordt omgegaan.

In hoofdstuk 3 'Procedure vaststelling Legger Wateren' wordt vervolgens beschreven hoe de verdere procedure zal verlopen.

2 Overzicht ingediende zienswijzen

De ontwerp-Legger Wateren 2024 heeft van 3 september tot en met 15 oktober 2024 ter inzage gelegen. Hiervan is kennisgeving gedaan in het Waterschapsblad. Daarnaast zijn er 307 brieven verstuurd aan ingelanden om hen in te lichten over de aanpassing van de onderhoudsplicht. De redenen daarvoor lopen uiteen en zijn in te delen in vier groepen. Tabel 1 hieronder toont deze groepen, met bijbehorende aantallen telefonische toelichtingen en zienswijzen. Ter vergelijking: in 2023 zijn er 400 brieven verstuurd, belden er 18 mensen en kwamen er 19 zienswijzen binnen.

Tabel 1: Overzicht redenen leggerwijzigingen en reacties daarop

Redenen leggerwijzigingen	Aantal brieven	Aantal bellers	Aantal zienswijzen	Opgenomen wijzigingen
Analyse van gehele polderwatersystemen met de 'leggertool'	187	16	7	0
Doorlopende foutcorrecties	113		0	0
Overig	2		7	2
Totaal	307	16	14	2

2.1 Zienswijzen op leggerwijzigingen na analyse van gehele polderwatersystemen met de 'leggertool'

Korte toelichting op de leggerwijzigingen in deze paragraaf

De volgende polders zijn uitvoerig geanalyseerd met behulp van de 'leggertool':

Bergermeer, Egmondermeer, Philisteinse polder, Damlanderpolder, Eendrachtspolder-Noord, -Midden, en -Zuid, Schermer-Noord en -Zuid, Heemskerker- en Uitgeesterbroek, Beverwijk Stedelijk, Beverwijk de Buitenlanden, Meerweiden, Drieban, Noorderkaag, Callantsoog, 't Hoekje en het boezemgebied Schagerkogge inclusief de polders Schagen, Burghorn, Valkkoog, Schagerwaard, Slikvenpolder, Hooglandspolder, Kaagpolder en Schrinkkaagpolder.

Sinds de watersysteemanalyse van 2017-2020 maakt HHNK gebruik van hydrologische modellen om op grote schaal inzicht te krijgen in het functioneren van het watersysteem en sterke en zwakke locaties ten aanzien van wateroverlast in beeld te krijgen. Deze modellen bevatten het watersysteem tot in groot detail. De analyse wordt nu gebiedsgewijs uitgebreid met een wateraanvoermodeel. In het project Leggertool gebruiken we deze aan- en afvoergegevens om te komen tot een betere categorie-indeling (op basis van belang) en profielen (op basis van maatgevend debiet). De onderhoudsplicht is gekoppeld aan de categorie/het belang: alle watergangen die van primair belang zijn, zijn in principe in onderhoud bij HHNK en alle secundaire en tertiaire wateren zijn in principe in onderhoud bij de aanliggende eigenaren. Daarnaast zijn stedelijke wateren die van publiek belang zijn in principe ook in onderhoud bij HHNK.

De grenzen waarbij we een watergang van primair belang noemen, zijn in 2012 beleidsmatig vastgelegd (en zijn terug te vinden in het beschrijvend deel van de Legger Wateren 2023, paragraaf 3.2 en bijlage 4). Met de leggertool wordt dit beleid systematisch en gebiedsbreed – maar gebied voor gebied – toegepast op de kaart van de legger. Hierdoor verandert de onderhoudsplicht op een

grotere schaal dan in de jaren voor 2023. In 2024 gaat het om 269 km, waarvan 80% wijzigt van primair naar secundair en 20% van secundair naar primair. Ter vergelijking: in 2023 wijzigde 54 km en wijzigde ongeveer net zo veel naar primair als naar secundair.

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
1 24.0986164	Indiener uit Callantsoog met agrarisch bedrijf is het oneens met het onderhoud dat hij naar zich toe krijgt. Dit wordt een verdubbeling van de belasting die ze al betalen. Daarnaast stelt de indiener dat het achterliggend oppervlak wel groter is dan 50 ha, omdat de watergangen ook van belang zijn voor de afvoer vanuit het (grote) Zwanenwater.	Het slootonderhoud van secundaire watergangen wordt binnen het beheergebied van HHNK gedaan door de belanghebbenden, en dat zijn de eigenaren van de aanliggende gronden. De afvoer vanuit het Zwanenwater is wel meegenomen in de berekening, maar betreft een zeer beperkt debiet (hoeveelheid water per seconde). Uiteindelijk bepaalt het debiet het belang, niet het aantal hectare. In extreme situaties kan de afvoer daarnaast geknepen worden. De onderhoudsplicht is correct.	Nee
2 24.0986484	Indiener namens opdrachtgever uit Tolke heeft het idee dat de brief over de wijziging van onderhoudsplicht een misverstand betreft, omdat het water dat hij zou moeten gaan onderhouden in eigendom is bij HHNK. Ook de stuw is van HHNK.	Op grond van artikel 78, lid 2 stelt het waterschapsbestuur een legger vast waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen. Het slootonderhoud van secundaire watergangen wordt binnen het beheergebied van HHNK gedaan door de eigenaren van de aanliggende gronden die belang hebben bij de wateraanvoer en -afvoer via het secundaire systeem en de waterberging. Daarbij kunnen ook onderhoudsplichtigen aangewezen die geen eigenaar zijn van het te onderhouden object. De onderhoudsplicht staat dus los van de eigendom van de sloot zelf. De door indiener ontvangen brief waarin de wijziging van onderhoudsplichtige is aangekondigd, is correct.	Nee
3 24.0991009	Indiener namens opdrachtgever uit Grootebroek benoemt dat de sloot die de opdrachtgever in onderhoud krijgt niet van de opdrachtgever is, maar van derden, en dat het onderhoud dan ook bij derden zou moeten liggen. Indiener vraagt of ook de gemeente als eigenaar van de andere kant is aangeschreven.	Op grond van artikel 78, lid 2 stelt het waterschapsbestuur een legger vast waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen. Het slootonderhoud van secundaire watergangen wordt binnen het beheergebied van HHNK gedaan door de eigenaren van de aanliggende gronden die belang hebben bij de wateraanvoer en -afvoer via het secundaire systeem en de waterberging. Daarbij kunnen ook onderhoudsplichtigen aangewezen die geen eigenaar zijn van het te onderhouden object. De onderhoudsplicht staat dus los van de eigendom van de sloot zelf. De door indiener	Nee

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
		ontvangen brief waarin de wijziging van onderhoudsplichtige is aangekondigd, is correct. En de gemeente is ook aangeschreven als wegeigenaar.	
4 24.0992407	Indieners uit Sint Maarten menen dat de onderhoudsplichtwijziging niet op hen van toepassing kan zijn, omdat HHNK eigenaar is van de sloot, het talud en het terrein tot een halve meter buiten de insteek. Ze geven als aandachtspunt mee dat het talud veel te steil is, en de sloot ooit is gegraven met de grondslag mee, waardoor deze hier ondiep is.	Op grond van artikel 78, lid 2 stelt het waterschapsbestuur een legger vast waarin onderhoudsplichtigen of onderhoudsverplichtingen worden aangewezen. Het slootonderhoud van secundaire watergangen wordt binnen het beheergebied van HHNK gedaan door de eigenaren van de aanliggende gronden die belang hebben bij de wateraanvoer en -afvoer via het secundaire systeem en de waterberging. Daarbij kunnen ook onderhoudsplichtigen worden aangewezen die geen eigenaar zijn van het te onderhouden object. De onderhoudsplicht staat dus los van de eigendom van de sloot zelf. Nu constateren wij inderdaad dat de erfgrans niet naast, maar door uw tuin loopt; en dat uw deel van uw tuin verder dan een meter buiten de insteek van de sloot ligt (de insteek is het begin van het talud). Daarom is de brief niet goed geadresseerd geweest: de grondeigenaar aan de overzijde is ook eigenaar aan uw zijde en daarmee onderhoudsplichtig voor de hele sloot. De onderhoudstoewijzing (aanliggende eigenaar) is correct, maar deze indiener had niet aangeschreven moeten worden, omdat hij geen aanliggende eigenaar is. Indiener kan de brief als niet geschreven beschouwen.	Nee
5 24.0997305	Indiener uit Sint Maarten met agrarisch bedrijf schrijft dat het in een tijd waar waterafvoer steeds belangrijk wordt volgens HHNK, het tegenstrijdig is om primair water af te waarderen naar secundair. Daarnaast zijn er baggerwerkzaamheden gepland in 2026 en zou de sloot schoon moeten worden opgeleverd, of dit financieel gecompenseerd moeten worden.	HHNK blijft onverminderd water afvoeren via de primaire afvoerroutes naar de gemalen Burghorn en Valkkoog. De sloten die nu afgewaardeerd worden, waren primair vanwege hun functie in de wateraanvoer. Deze functie was echter dusdanig beperkt (<100 ha achterliggend gebied voor aanvoer en daarnaast <50 ha voor afvoer) dat deze sloten in de categorie secundair vallen. Wat betreft de actuele staat van onderhoud:	Nee

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
		HHNK vindt het onwenselijk om achterstallig onderhoud over te dragen. Daarom zorgt HHNK ervoor dat de sloot nog een keer gebaggerd wordt, dit is ingepland voor 2026.	
6 24.1026755 en 24.1022820	Indiener uit Sint Maarten schrijft dat het perceel niet direct langs het water ligt van de cliënt, omdat de oever niet geheel bij hem in eigendom is. Daarnaast zou eerst de afkalving moeten worden opgelost voordat een eventuele overdracht van de onderhoudsplicht plaatsvindt. Tot slot is het beschoeien en baggeren voor een particulier ondoenlijk en dus onevenredig. De oever is namelijk zeer steil (70°) en twee meter hoog en daarmee onbegaanbaar. Voorstel is om de sloot te dempen nu deze niet zo belangrijk blijkt te zijn.	(vergelijkbaar met zienswijze 7) U wordt als aanliggende eigenaar gezien, omdat u eigendom heeft binnen een meter van de insteek (de insteek is het begin van het talud). Daarmee bent u belanghebbende van de sloot en diens functie van af-, aan- en ontwatering. Nu is gebleken dat een gebied van minder dan 50 ha belanghebbend is bij deze sloot voor afvoer; en minder dan 100 ha voor de aanvoer (0,083 m³/s). Daarom is de sloot van secundair belang; en wijzen wij u aan als onderhoudsplichtige tot halverwege in het water. Een dergelijke onderhoudsplicht wordt al decennia in ons beheergebied opgelegd aan en uitgevoerd door particulieren; en is dus niet onredelijk. In principe is het onderhoud ook met de hand te doen. Demping van secundaire sloten is niet zomaar aan de orde i.v.m. overige belanghebbenden. Het in stand houden van de taluds valt onder het 'gewoon onderhoud droog'. Dit deel van de onderhoudsplicht is ongewijzigd en lag al bij u als aanliggende eigenaar. Indien u niet vanaf uw eigen perceel het onderhoud kunt of wilt doen of laten doen, adviseren wij u om te overleggen met de eigenaar en onderhoudsplichtige van de andere zijde. Wat betreft de actuele staat van onderhoud: HHNK vindt het onwenselijk om achterstallig onderhoud over te dragen. Daarom zorgt HHNK ervoor dat de sloot nog een keer gebaggerd wordt, dit is ingepland voor 2026.	Nee
7 24.1023854	Indiener namens een cliënten uit Sint Maarten schrijft dat het besluit om te watergang secundair te maken in de legger ondeugdelijk is gemotiveerd. Daarnaast is de watergang pas	(vergelijkbaar met zienswijze 6) U wordt als aanliggende eigenaar gezien, omdat u eigendom heeft binnen een meter van de insteek (de insteek is het begin van het talud). Daarmee bent u belanghebbende van de sloot	Nee

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
	aangelegd toen de huizen er al stonden; het is niet redelijk dat de cliënten en ook de andere aanwonenden nu worden geconfronteerd met de onderhoudsplicht. Dat ieder zijn eigen deel zou moeten onderhouden is onwerkbaar en onwenselijk indien één eigenaar het onderhoud verzaakt. Het onderhoud hier vraagt grotere machines. Tevens is het baggeronderhoud achterstallig. De waterloop en oevers zijn in eigendom bij de landbouwer aan de overzijde, en worden gebruikt voor de berekening van diens percelen. Indien en voor zover de onderhoudsplicht al kan en mag worden gewijzigd, is het redelijker om de onderhoudsplicht voor de betreffende waterloop aan deze landbouwer over te dragen. Hij heeft ook de toegang tot de gehele waterloop en beschikt ook over de juiste middelen en machines om aan de onderhoudsplicht te voldoen.	en diens functie van af-, aan- en ontwatering. Nu is gebleken dat een gebied van minder dan 50 ha belanghebbend is bij deze sloot voor afvoer; en minder dan 100 ha voor de aanvoer (0,083 m³/s). Daarom is de sloot van secundair belang; en wijzen wij u aan als onderhoudsplichtige tot halverwege in het water. Een dergelijke onderhoudsplicht wordt al decennia in ons beheergebied opgelegd aan en uitgevoerd door particulieren; en is dus niet onredelijk. In principe is het onderhoud ook met de hand te doen. Wat betreft de actuele staat van onderhoud: HHNK vindt het onwenselijk om achterstallig onderhoud over te dragen. Daarom zorgt HHNK ervoor dat de sloot nog een keer gebaggerd wordt, dit is ingepland voor 2026. Indien u niet vanaf uw eigen perceel het onderhoud kunt of wilt doen of laten doen, adviseren wij u om te overleggen met de eigenaar en onderhoudsplichtige van de andere zijde.	
8 24.1036173	De gemeente Schagen krijgt in met name de polder Callantsoog meer onderhoud naar zich toe: zo'n 3 kilometer extra, voornamelijk langs wegen. Wat losse, kleine stukjes extra zijn geen probleem. Langere delen die goed bereikbaar zijn ook. De gemeente noemt wel dat de grotere lengtes geld kosten dat niet begroot is, dat daar in de OSW afspraken over werden gemaakt, maar dat dit nu ontbreekt. De gemeente ontvangt graag onderhoudsgegevens van de over te dragen sloten, om het onderhoud simpel, doelmatig en zonder inmeetkosten in te kunnen plannen. Ook moet er geen achterstand zijn in de onderhoudstoestand.	Na ontvangst van de zienswijze is er ook overleg met de gemeente geweest. Bij volgende herzieningen van de legger zal HHNK dit eerder inplannen. De gemeente ontvangt de onderhoudsgegevens van HHNK. Daarnaast is HHNK het ermee eens dat het onwenselijk is om achterstallig onderhoud over te dragen. HHNK zal waar nodig nog onderhoud uitvoeren. Verdere uitwerking per sloot zal volgen in een nader overleg. Over de onderbemaling: deze is niet toegestaan in de betreffende wegsloot en de betreffende eigenaar is recent door HHNK gemaand om het peil niet meer te beïnvloeden. De twee genoemde stukken betreffen het eigendom van de gemeente, waar de gemeente	Nee

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
	Twee stukken wil de gemeente niet overnemen: Eén gedeelte van een wegsloot wordt ook onderbemalen volgens de gemeente. De grote peilfluctuaties op die plek zorgen voor inzakkingen en dus extra onderhoud(skosten). De gemeente geeft daarnaast aan dat het belang van de agrariër hier veel groter is, terwijl de gemeente in zijn eentje verantwoordelijk is voor het baggeronderhoud. Een andere stuk wegsloot is machinaal niet bereikbaar vanaf de eigen kant i.v.m. struiken die tot de insteek komen, en de agrariër aan de overzijde heeft nu te kennen gegeven dat hij het onderhoud (dat HHNK tot dit jaar deed) niet meer vanaf zijn kant wil. Onderhoud zou dan duur handwerk vereisen.	nu de onderhoudsplicht krijgt toegewezen als aanliggende eigenaar. Dit principe is de grondslag van de onderhoudstoewijzing in landelijk gebied. Daarnaast wordt bij wegen het baggeronderhoud volledig toegewezen aan de wegeigenaar, om inzakkingen te voorkomen door verkeerd onderhoud. Omdat dit gaat om basisprincipes, wil HHNK hier niet vanaf wijken, om ongewenste precedents te voorkomen.	

2.2 Overige zienswijzen

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
9 24.0981865	Indiener uit Langedijk is het oneens met het onderhoud dat hij krijgt verder dan 1,5 meter uit de kant, vanwege de drukke vaarroute en het extra onderhoud dat daarbij komt kijken vanwege aanvaren, woelen en afkalving. Hij kan hierop buiten zijn eigendom ook geen invloed op uitoefenen.	De indiener heeft gelijk. De nieuwe onderhoudsplicht blijkt een fout te zijn; deze is nu hersteld en HHNK blijft daarmee onderhoudsplichtig voor het water. De indiener heeft inmiddels contact gehad met een medewerker van HHNK, excuses zijn aangeboden en bovenstaande is hem toegelicht.	Ja
10 24.1004031	Indieners rond een haventje in Bovenkarspel zijn aangeschreven n.a.v. de baggerschouw. Sinds de aanleg van de wijk is er één keer gebaggerd, in 2017, door de gemeente. De andere haventjes in de	De onderhoudsplicht van dit haventje is tijdens de Overname Stedelijk Water in 2016 niet door HHNK overgenomen van de aanliggende eigenaren, omdat deze met het onderhoudsmaterieel van HHNK niet te onderhouden is.	Ja

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
	wijk worden volgens de legger door HHNK onderhouden.	Uit overleg met de gemeente blijkt dat zij het onderhoud willen blijven doen en de onderhoudsplicht willen overnemen. HHNK zal dit aanpassen in de legger.	
11 24.1017216	De gemeente Zaanstad benoemt twee locaties langs de Zaan – Brokking en Hemmes – waar de gemeente geen aanliggend eigenaar is, maar wel onderhoudsplichtig voor het water volgens de legger. De gemeente verzoekt om dat te corrigeren. Verder verzoekt de gemeente watergangen zonder onderhoudsplicht te voorzien van een onderhoudsplicht. En de gemeente wil benoemen dat overleg vooruitlopend op besluitvormingsprocedures op prijs wordt gesteld tussen overheden.	Deze twee locaties betreffen geen wijziging. De onderhoudsplicht bij Brokking is toegewezen op basis van de watervergunning. Afgelopen jaar zijn er gesprekken met de gemeente geweest, waarin de gemeente aangaf dat er na de vergunning andere afspraken zijn gemaakt met de VvE. HHNK heeft toen al aangegeven deze afspraak op vertoon ervan op te willen nemen in de legger. We verzoeken de gemeente deze alsnog te tonen. De onderhoudsplicht bij Hemmes ligt al van oudsher bij de gemeente als publieke belanghebbende van de Zaan. Tevens ligt dit binnen de bebouwde kom. De onderhoudsplicht zou dus niet bij derden moeten liggen, maar bij gemeente. In verband met het publieke belang kan de gemeente wel met HHNK in overleg om dit toe te voegen aan de afspraken van de OSW. Voorts heeft HHNK geen watergangen zonder onderhoudsplicht in de legger staan, behalve de zogenoemde 'pseudovakken' en 'kunstwerkvakken'. De onderhoudsplicht is dan opgenomen bij de aanliggende watergang, of bij het kunstwerk. Tot slot heeft HHNK afgelopen jaar toegezegd om vooroverleg te plegen bij leggerwijzigingen. Dat is wegens het ontbreken van wijzigingen voor de gemeente Zaanstad dit jaar niet gebeurd.	Nee
12 24.1022847 13 24.1023763	Twee verschillende indieners uit Castricum schrijven dat de onderhoudsplicht van enkele wegsloten niet klopt. Er is namelijk bij aanleg van de weg afgesproken dat de wegeigenaar het nat en droog onderhoud van de hele sloot en beide oevers doet.	De weg ligt er al vele decennia. Als het een privaatrechtelijke afspraak betreft (een afspraak tussen u en de wegeigenaar en niet een publiek document zoals de legger) en deze nog geldig is, is deze afspraak leidend, en niet hetgeen in de legger is vermeld. Wij kunnen deze afspraak van u met de wegeigenaar niet in de legger vastleggen, maar	Nee

Nummer	Zienswijze	Reactie	Opgenomen wijzigingen
		als u de afspraak laat zien, kunnen we er een notitie van maken voor de schouw.	
14 24.1023499	Indiener uit Uitgeest schrijft dat er gegevens in de legger gewijzigd zijn. Het gaat om de 'actuele gemiddelde breedte op de waterlijn' die vermeld staat bij alle sloten. Er zijn er enkele breedtes verkleind. In verband met een handhavingstraject, wilt de indiener dat er gehandhaafd wordt op de oude breedte, zoals de sloot was.	Hier raken twee functies van de legger elkaar. De 'actuele gemiddelde breedte op de waterlijn' in de legger is niet normatief (dit moet het zijn), maar beschrijvend (dit is het nu). Als er waterbreedtes veranderen, dan verandert ook dit beschrijvende getal in de legger. U toont twee sloten van zo'n twee meter breed, waarbij de ene is versmald van 2,03 meter naar 1,95 meter en de andere van 22,74 meter naar 1,66 meter. Die 22,74 meter was natuurlijk een fout. De regel is: wat water is, moet water blijven. Handhaving zal daarom gebeuren op basis van de oorspronkelijk aanwezige breedte. Om vast te stellen wat de werkelijke breedte was, gebruiken we de oude leggers en oude luchtfoto's. Na herstel van het water wordt ook de genoemde breedte in de legger weer aangepast naar de dan actuele breedte.	Nee

2.3 Privacy

Voor het opstellen van de legger, de communicatie over wijzigingen, de behandeling van de zienswijzen en het uitvoeren van de schouw zijn persoonsgegevens nodig. HHNK gaat zorgvuldig, proportioneel en vertrouwelijk om met het verzamelen, bewaren en beheer van persoonsgegevens. De zienswijzen worden daarom geanonimiseerd weergegeven. Zie hiervoor onze privacyverklaring op hnhk.nl/privacybeleid-en-privacyverklaring.

2.4 Overige mutaties

Het proces van verbetering en aanvulling van de gegevensverzameling van de Legger Wateren is een continu proces. Ook in de periode tussen de kennisgeving van de ontwerp-Legger Wateren 2024 en de uiteindelijke vaststelling van de Legger Wateren 2024 is de gegevensverzameling van de Legger Wateren vanwege verschillende redenen aangevuld en verbeterd; tussentijds uitgevoerde en gecontroleerde vergunningen zijn verwerkt. Uitgevoerde en gecontroleerde projectplannen zijn verwerkt en geconstateerde fouten zijn hersteld.

3 Procedure vaststelling Legger Wateren 2024

Onderdeel	Wie	Wanneer
Vaststelling Legger Wateren 2024 en inspraaknota	D&H, met mandaat namens deze: afdelingshoofd afdeling Watersystemen	17 oktober 2024
Legger Wateren 2024 treedt in werking		De dag na bekendmaking van het besluit (week van 21 oktober 2024)
Mogelijkheid tot het indienen van beroepschriften bij de Rechtbank	Belanghebbenden	Gedurende beroepstermijn: Eind okt 2024 – begin dec 2024